

Lasteaia lühike tutvustus:

Rannamõisa lasteaed on kogukonna poolt hinnatud kasvukeskkond lastele ja positiivse mikrokliimaga, innovaatiline ning pidevas arengus asutus töötajatele. Meie väärtused on ühiselt loodud ja neid järgides on üles ehitatud nii kasvu-, kui õppekeskkonnad. Me väärtustame laste loovust ja iseseisvust, vaimset ja füüsilist tervist ning üksteist austavaid suhteid. Me aktsepteerime nii laste kui kolleegide erisusi ja näeme neis võimalust arenguks. Me oleme orienteeritud elukestvale õppele, oleme paindlikud muutuste suhtes ja avatud uuendustele. Me oleme teadlikud selle üle kuhu oleme tänaseks jõudnud ja omame selget visiooni edasise arengu suhtes.

RML töötab 26 inimest ja meil kasvab 140 peret. Meie meeskond toimib ühiselt läbi räägitud ja ühiselt koostatud eesmärkide järgi, mida järgivad kõik meeskonna liikmed. Me jagame ja kanname Rannamõisa lasteaia ühiseid väärtusi.

Meie **õpikeskkond** on aktiivne ja inspireeriv füüsiline keskkond ning turvaline vaimne keskkond. Keskkond, mis julgustab ja toetab loovust. Keskkond, milles on teadlikult loodud situatsioone, kus lapsed saavad/peavad harjutama ebakindlust. Lasteaia tegevuskultuur võimaldab oma oskusi jagada ja innustab koostööle. Laps, kes sellises keskkonnas kasvab on julge õppija, kes eksimustes ja vigades näeb pigem uut võimalust.

Mõtestame endi jaoks uuenevat **õpikäsitust**, mille võtmeküsimus on õppija ja õpetaja roll. Meie õpetaja ei ole enam äraõpetaja ja laps äraõppija. Oluline on koostöö valmidus, -vajadus ja -võimalus. Õppimise protsessis on esikohal uudishimule toetuv avastamine, julgusele toetuv teadmise loomine, ärksusele toetuv mõtestamine ja pidev refleksioon. Kõik need võimaldavad osaoskuste omandamisega koos ka süvenemist, maailmast tervikpildi kujunemist ja inimeseks kasvamist

Iga **laps** on isiksus ja omab individuaalset eripära. Sellest lähtudes ja seda arvestades on täiskasvanu ülesanne kasutada iga lapsega suhtlemisel erinevaid kohtlemisviise.

Rannamõisa lasteaias töötav **pedagoog** on eelkõige visionäär, kelles ühilduvad töö ja hobi ühtseks pedagoogiliseks kutsumuseks.

Meie **meeskond** jagab ühiseid väärtusi ja ühtseid pedagoogilisi põhimõtteid mida igaüks viib ellu omanäoliselt. Me vahetame oma teadmisi ja kogemusi. Me jagame ühist vastutust kõigi RML käivate laste ees.

Laste profiili kirjeldus: (erinevad vajadused, huvid, anded jne.):

Täna võime julgelt väita, et Rannamõisa lasteaia laps on terve ja tark. Ta on **emotsionaalselt tasakaalus** ja **sotsiaalselt arenenud**. Ta julgeb ise valikuid teha ja julgeb ise vastutust võtta. Ta omab sisemist motivatsiooni ja on valmis ise õppima. Meie igapäevaelus puudub teadlikult võistlus ja konkureerimine, see võimaldab lastel julgelt katsetada uusi asju ning **nad ei karda eksida**.

Täna on meil üle 30. ne erivajadusega lapse, neist kaks on püsiva tervisekahjustusega last, kelle on määratud vastavalt keskmise ja raske puue. Nendest üks vajab liikumiseks abivahendeid ja teisel lapsel on spetsiifiline arenguhäire ja ATH. Oleme nende kaasamiseks lasteaia ellu palunud abi (lisaks laialdasele tugisüsteemile) ka teistelt lastelt. Nad on toeks kõndimisel ja on aeglasematele õppijatele vajadusel abiõpetaja rollis. See on võimaldanud lastel kasvada **empaatiliseks** ja õpetanud oskust ka teise edusammudest rõõmu tunda.

Meie lapsi iseloomustab **valmisolek aktiivselt liikuda**. Kas siis orienteeruda, teha pikki jalgsimatku, suusatada, ujuda või teha heakorratõid lasteaia õuel.

Tänu järjepidevale tervist edendavale tegevusele ja TEL'i meeskonna tublile tööle on meie **lapsed teadlikud ja tublid toidu tarbijad**. Nad teavad hästi mis on tervislik ja mis mitte ning oskavad lasteaia toite hinnata.

Oleme suurt rõhku pannud laste **emotsionaalsele tasakaalule**. Kõik pedagoogid ja osa vanemaid on läbinud Vaikuseminutite koolitused ja rakendavad neid võtteid igapäevaselt nii kodus kui lasteaias. Täna on vanemad lapsed vaikuseminutite harjutusi võimelised ka iseseisvalt tegema. Eriti tore on, et nad ise tajuvad ära hetke, millal on vajadus „aeg maha võtta“ Lisaks on lastel võimalik õppida ka joogat.

Oleme lisanud laste õppekavva tegevusi mis **arendavad** tehnilist **mõtlemist** (robotika), strateegilist mõtlemist (male), ruumilist mõtlemist (orienteerumine)

Analüüsi koostasid: Margit Toomlaid (direktor), Sirle Kaljend (eripedagoog/logopeed), Elin Ots (muusikaõpetaja), Kai Randrüüt (liikumisõpetaja), Kersti Veskus (rühmaõpetaja)

Konkursitööga kandideerime tiitlile „Hea lasteaia ekspert“

VALDKOND	KASVAMIST JA ARENGUT TOETAV KESKKOND
Palun valige analüüsimiseks 1-2 aspekti	1. Õpi- ja kasvukeskkond lasteaias on turvaline ja tervislik ning ülemäärase stressita (välditakse päeva üleplaneerimist)
	<p>Aspekt 1 ja aspekti valiku põhjendus</p> <p>Õpi- ja kasvukeskkond lasteaias on turvaline ja tervislik ning ülemäärase stressita</p> <p>Oleme keskkonna jaganud tinglikult kolmeks: füüsiline-, vaimne- ja emotsionaalne keskkond. Arendame ja täiustame võrdselt kõiki, aga viimastel aastatel on veidi rohkem tähelepanu saanud laste ja personali emotsionaalne keskkond. Tunnetame igapäevaselt seda välist survet, mis loob aluse pingeks, stressiks, käitumisprobleemide ja õpiraskuste tekkeks. Liigume sinnapoole, et kasvukeskkonna kõik aspektid moodustaksid ühtse terviku ja kõik, mis on loodud, on kindla eesmärgiga toetamaks lapse arengut võimalikult mitmekesiselt.</p> <p>FÜÜSILINE KESKKOND. Kaks kõige olulisemat osa on „Elu vabas õhus“ ja „Tervislik toit“.</p> <p>ELU VABAS ÕHUS.</p> <p>Elu vabas õhus ei ole meil ühekordne kampaania vaid jätkusuutlik elustiil. Meie lapsed mängivad, õpivad, teevad süüa ja söövad ning vahel ka magavad õues.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meie personal on omaks võtnud tõdemust, et terved, targad ja õnnelikud lapsed kasvavad värskes õhus ja vabas liikumises • Lasteaias on magamiskotid mida saavad kõik soovijad igal ajal kasutada, et teha lõunauinak õues, varjualuses Seda võimalust kasutasid ka 3 aastased (lisa 1) • Oleme õue loonud suure nn söögiala. Selle keskmeks on lahtise tulega lõkkekoht koos suure panni või katlag Ümber „köögi“ on lauad/pingid tervele lasteaiale koos söömiseks. Sööme õues iga päev kuni kindakandmise ajani.(lisa 1) https://www.facebook.com/Rannam%C3%B5isa-Lasteaed-1627769210877231/ • Kõik õpetajad viivad läbi rohkemal või vähemal määral lõimitud õueõpet. Seda nii lasteaia õuealal, õueõppeklassis, metsas, mereääres, looduspargis, Aura ja Muraste loodusradadel, loomaaias, muuseumites .. • Vähemalt üks planeeritud liikumise tegevus nädalas toimub õues (metsas, mere ääres, lasteaia õuel) • Lapsed saavad süvendatult tegeleda orienteerumisega Rootsi ja Eesti Orienteerumisliidu "roheline taseme" järgi (orienteerumisliidu ja Trialtonklubi abil). Ka vanematele pakutavad sportlikud ettevõtmised on orienteerumised (pime orienteerumine isadele novembris ja pere orienteerumine metsas 1.juunil)

- Lumeperioodil saavad vanemad rühmad spetsiaalset suusatamise treeninguid treeneri juhendamisel. Võimalusel ka mäest laskumist Nõmme suusapargis. (lisa 2)
- Liikumistundides kasutatakse kepikõnni algõpet suusatamisele ettevalmistava tegevusena. Kevadel teeme 5 km pikkuse kepikõnnimatka koos vanavanematega (lisa 2)
- Regulaarselt toimuvad erikategooria matkad iga ilmaga kas jalgsi, ratastel, suuskadega või kõnnikeppidega
- Lasteaia õuealal on 8 rajaga seiklusrada, mis arendab mitmekülgset laste kehalist võimekust (lisa 3)
- Soojal ajal on lasteaia õuel basseinid (lisa 3)
- Õuealal on mitmekesised vahendid laste vabaks tegevuseks: puutöö keskus tööriistade ja materjaliga, seiklusrada, õuekoristuse tööriistad, porimängu ala, „ilmajaam“ ... (lisa 4 a,b)
- Lapsevanemad on lasteaia tervis edendavat tegevust hinnanud kõrge, 4, 9 palliga (rahulolu uuring 2015)
- Haiguspäevade statistika näitab aasta aastalt vähenemist. 2012 aastal oli haiguspäevi 7,4%, 2013 aastal 6,8%, 2014 aastal 6,8% ja 2015 6,7%

TERVISLIK TOIT

- Viisime läbi kaks koolitust (lektor toitumisspetsialist dr.Ülle Hõbemägi), et tõsta personali ja perede teadlikku tänapäeva seisukohtadest toitumise alal
- Muutsime oluliselt toidukordade jaotust (dessert õhtuks, oote asemel toidukord)
- Võtsime osaliselt kasutusele mahe tooraine (teravili, teed, juurvili)
- Vähendasime oluliselt piima, suhkru ja soola kasutamist
- Lõpetasime nisu kasutamise ja asendasime teiste erinevate teraviljadega
- Lasteaial on valmisolek ja võimekus pakkuda toitu ka eri menüüd vajavatele lastele, allergikutele, lastele kellel on toidu talumatus
- Oleme ühinenud PRIA piima ja puu-juurvilja programmiga
- Kaasame ka lapsed ning vanemad toidu valmistamise protsessi (laste salati ja smuutide hommik, emmede desserdi konkurss naistepäeval, leiva küpsetamised, vanemate kokkamise päevad)
- Kaasame lapsed ka toidu kasvatamise protsessi: kurgi, laukude, võrsete kasvatamine, idude ajatamine...)
- Lapsevanemad on lasteaia toitlustamise hinnanud kõrge, 4, 7 palliga (rahulolu uuring 2015)
- Koostasime ja kirjastasime vanemate soovil raamatu, mis kajastab kogu laste söömise harjumuste kujundamist kuni lemmikretseptideni „Üks amps emme eest“ (lisana kaasas raamat)

VAIMNE KESKKOND.

Uuenev õpikäsitlus, mida järk järgult rakendame, soodustab vaimse kliima tervenemist. Õppetegevus on vähem reguleeritud, ajakasutus on paindlik, lastel on suurenenud valiku-, otsustus- ja tegutsemis vabadus. Personalil on võimalus ja vabadus kasutada oma pedagoogilist loovust.

- Meie töö sisuliseks eesmärgiks on mitteformaalne/**kogemuse kaudu õppimine** (pakkudes arenguks eriilmelisi võimalusi , andes valikuvabadust uurida, kogeda, suhelda ja õppida nii oma lasteaia maja kõigis ruumides, naaberrühmades kui õues ja väljapool igapäeva keskkonda) ja seoste loomine
- **Osaoskuste õpetamine.** Lähtume Ben Furmani oskuste õppe metoodikast, kus laps on kaasatud teda puudutavate otsuste tegemisse. Laps valib ise millise oskuse ta soovib omandada ja õpetaja roll on kaasata kodu, last oskuse omandamisel toetada ja abiks olla. Peame loomulikuks, et oskuse õpe toimub võimalikult mänguliselt ja lapse initsiatiivil ning aktiivsel osalusel. Toimunud on mitu koolitust: Angela Jakobson „Osaoskuste õppe metoodika rakendamine“; „Põngerjaõpetuse 15 sammu“; oleme välja töötanud oskuste õppe käsitluse meie lasteaiale
 - *Räägib eripedagoog Sirle: „Koostas selle algselt õpetajatele abimaterjaliks erivajadusega laste probleemide kaardistamiseks. Kuna oskuste õppe ankeet annab õpetajale võimaluse analüüsida lapsel olemasolevaid eakohaseid oskusi, siis leidsid õpetajad, et see on edukalt kasutatav kõikidel lastel. Arengulise erivajadusega laste töögrupis oleme kaardistanud kõik lapsed, kes meie majas vajaksid individualiseeritud lähenemist oskuste õppe näol. Andmed on majasiseselt jagatud Googel docs formaadis ja kõigile asutuse töötajatele kättesaadavad, mis tagab, et töötajad on kursis ja neil on võimalus osaleda lapse oskuste õppe protsessis. Seejärel toimitakse põngerjaõpetuse 15 sammu raames, Ben Furmani metoodikale toetudes. Uus omandatud oskus tähistatakse ja omandamisel saab laps uhkusega tõdeda, et mina oskan ja mina pingutasin selle omandamiseks. Edukaid ja vahvaid kogemusi jagatakse üksteisega ja arutletakse selle üle, kuidas*

kohandada neid erivajadusega lastele sobivaks. Koostöö erialaõpetajate ja rühmaõpetajate vahel on siin olulise tähtsusega.

- **Planeeritud tegevuste arv** on miinimum miinimumist (lisa 5), et mitte koormata laste päeva ja võimaldada iseseisvat vaba tegevust
- Üks päev nädalas on **laste juhitud päev**. Sel päeval pakuvad 4 vanemat rühma ja 4 eriala õpetajat erinevaid nõuetegevustubasid, mille vahel valides saavad lapsed ise tegutseda vastavalt oma huvile, soovile, tujule, energiale (lisa 5)
- Igal personali liikmel on võimalus kasutada oma **pedagoogilist andekust**, et kujundada laste elu nii, et iga tegevus tooks kaasa maksimaalse õpetusliku/kasvatustliku kasuteguri. Ei ole vaja läbi viia eraldi tegevust, vaid kaasata lapsed pärisellu, panna nad situatsioonidesse kus saab tegutseda, katsetada, eksida ja lõputult uuesti teha.
 - Näiteks „Ühine õues söögi tegemine ja söömine“. *Majahoidja, kes hoiab lõket katla all, kaasab lapsi puude kogumisse ja saagimisse. Kokatädi annab lusikaotsaga valmivat suppi maitsta, et saada hinnangut maitse kohta. Sööma tulevad lapsed pesuvad käsi kastekannu all, hoides seda sõbrale ja aidates üksteist. Toidule järgi tuleb igaiüks ise oma taldrikuga. Igaiüks ütleb ise mida ja kui palju ta süüa soovib ja sellega võtab ta ka vastutuse, et ta sööb kõik ära. Taldrikuga oma kohale minnes harjutab laps tasakaalu ja tähelepanu, sest õuepind on konarlik ja ümberringi sebivaid lapsi palju. Ja kes soovib võib näpistada taimestikust sibulat supi peale – see on ju tervislik. Seega on eluline kogemus saadud töökasvatuses, kokanduses, hügieenis, üksteise aitamises, vastutuses oma otsuse ees ja lisaks harjutatud tasakaalu.*
- Õppetegevus on ülesse ehitatud **projektõppe meetodil**. See koosneb kahest moodulist (sept.-nov. ja jaan.-aprill/mai). Moodulid lõppevad ühiste esitlustega, mille vormi ja viisid valivad rühmad ise või lepivad õpetajad kokku. Kasutame ka vahekokkuvõtteid (lisa 6). Eri aine valdkonnad on lõimitud ja õppemetoodikatest kasutatakse palju aktiivõppe meetodeid.
- Väga olulisel kohal on **eriala õpetajate tegevus**, mis lisaks erialaliste osaoskuste õpetamisele annab sotsiaalseid, empaatilisi oskusi/harjumusi. Näiteks: *Kunstiõpetaja Anne on oma kunstitegevustes eriliselt palju tähelepanu pööranud mõtlemise ja kreatiivsuse koostööle- lapsed meisterdavad mängu ja saavad neid ka mängida; valmivad uhked mõtte- ja muustrilehed, kus lapsed katsetavad ise oma ideede kujutamist ka kolmemõõtmeliselt.*

- *Räägib kunstiõpetaja Anne:*
- ✓ *Minu kunstitund on mänguline, eakohane mõtestatud kunstiprotsess, kus on ühendatud kunstipõhised tehnikad ja kunstiteraapia võtted.*
- ✓ *Kunstitunnis rakendan lapse aktsepteerimist, toetamist, märkamist ja kuulamist, mis võimaldab lapsel tunda end olulisena, turvaliselt, saada tähelepanu ja end vabalt väljendada, mis on aluseks koostööle ja loovuse arendamisele.*
- ✓ *Tunni alguses, kui laps saab võimaluse oma reaalsel tunnet väljendada ja tunni lõpus enese ja teiste laste töös head leida, annab lapsele võimaluse enese väljendamiseks, positiivseks, rõõmsaks enesetundeks ja ise saan tagasisidet lapse arusaamise kohta tunnis tehtust. Side mitmepoolne.*
- ✓ *Tunnis pildil või valminud ruumilisel alusel läbimängitu aitab lastel luua seoseid reaalse olukordadega reaalses elus ja neil elus turvaliselt toime tulla.*

Muusikatundides on õpetaja Elin Vaikuseminutite eestvedaja, kes on viinud Vaikuseminutite kasutamise kõrgele tasemele. Lapsed on saanud võimaluse mugavalt kott-toolides muusikat kuulata ja kujutlenud päikese põue soojendada. Lapsed naudivad muusika kuulamist ja joonistavad kujunenud emotsioone. Rõõm on avastada, miks (ja kuidas) VM lisatuna/integreerituna õppekavasse, muudab lasteaias suurepäraseks kohaks, kus arendada laste teadlikkust, tervist, vastupidavust ja emotsionaalset intelligentsi. See omakorda aitab lastel paremini õppida nii nüüd kui tulevikus koolis.

Liikumisõpetaja Kai tunnid on vaieldamatult laste lemmikud, sest seal ei pakuta mitte lihtsalt hästi tasakaalustatud ja põnevaid liikumisvõimalusi, vaid ka psühholoogiliselt kõrgel tasemel pedagoogilist lähenemist- rahutu laps saab kaptenipaela ja nõrguke meeskonnatöös jõukohase ülesande, et kogeda täisväärtuslikku liikumisrõõmu ja positiivset heaolutunnet toimetulekust.

EMOTSIONAALNE KESKKOND

Emotsionaalse keskkonna eduka toimimise alus on meeskond laps-pere-õpetaja. Meie jaoks on väga oluline, et jagame ühiseid väärtusi, saame olulistest asjadest sarnaselt aru, vahetame adekvaatselt olulist infot, oleme heatahtlikud, sõbralikud ja rahulolevad.

- **Elu- ja töökorraldus lasteaias** lähtub ühest meie põhiväärtusest: „...suudame töötada maksimaalselt panustades ja ennast säästes“. On oluline hoida tasakaal oma isiklike vajaduste, pere ja töö vahel.

- **Töökorraldus** on inimlik ja annab töötajale sõnumi, et temast hoolitakse ja usaldatakse:
- ✓ *Rühma meeskondadel ja kõigil õpetajatel on vabadsus otsustada oma töö korralduse üle. Alates töögraafikutest kuni kasutatavate meetoditeni.*
- ✓ *Majas on rakendunud 1+2 süsteem, mis loob oluliselt laiemad võimalused luua rühmas toetav, rahulik ja vaba õhustik*
- ✓ *Personali koolitused on soovi- ja vajaduspõhised*
- ✓ *Kõigil on võimalus teha lisategevusi, kus saab rakendada oma huvi ja hobi (judo, puutöö, robotika, metsamatkad, Idla võimlemine)*

- Õpetajate ja kogu personali hoiakud ja **arusaamad kaasaegsest õpikeskkonnast ja uuenevast õpikäsitusest** on muutumas, uuendustega tullakse kaasa ja algatatakse ise aktiivselt uuendusi. See hoiab ärksana ja loob tunde, et igas päevas on üks „väike rosin“. Tööle tullakse rõõmuga ja panustatakse palju.
- Kasvatusprotsessi on **kaasatud kõikide taseme töötajad**. Majahoidjaga koos lapsed pühivad ja riisuvad, välikäigis saab kokkadega suhelda ja jõudumööda toidu valmimisel abistada. Majandusjuht on paberikunsti harrastaja ja teeb seda vabal ajal meelsasti nii kolleegide kui lastega. Kõigil on võimalus tunda end olulisena ja ühtse meeskonna liikmena.

- Vaikuse minutite koolitustel õpitud põhimõtted ja oskused on juurdunud. Eneseregulatsiooni harjutused on saanud igapäevaseks nii laste kui personali hulgas. Koolitusi on saanud ka lapsevanemad. Väärtustame õpetaja **eneseregulatsiooni oskust** kui olulist oskust hooliva keskkonna loomiseks. Vaata videot: <https://drive.google.com/file/d/0B-5p1Yfz4krS1RoXzA2UVdSVkk/view>
- **Kuulamiskasvatus:** Väärtustame aktiivset kuulamisoskust, mis on kogu õpiprotsessi ja ka inimlike omaduste, sotsiaalsete oskuste alus. Seetõttu lapse mitmekülgseks arenguks tingimuste loomisel peame oluliseks toetada seda nii erinevate muusika- ja haridusprojektidega, muuseumipedagoogikaga kui muude integreeritud tegevustega.

- **Koostöö oma ala tippspetsialistidega** toob argipäeva positiivseid emotsioone. Traditsiooniks on saanud haridusprojektid koostöös Eesti Kontserdiga, teater Estoniaga, Pärimusmuusika Keskusega, lisandunud on Kammermuusikute liidu ja Interpreetide liiduga koostöö. Oleme teinud pillimängu- ja pilli valmistamise töötubasid, külastanud muusikateatrit tutvumaks sealsete ametite saladustega. Muuseumipedagoogika (KUMU, Mikkel muuseum ka Kadrioru loss, Teatri – ja Muusikamuuseum jt). See mängumaa on lõputu ja

nendest kogemustest sünnivad elamused, mida alati sõnadesse panna ei saa, kuid need paistavad välja hiljem laste toimimisviisist ja käitumisest.

- **Kasutatavad õppemetoodikad toetavad emotsionaalse intelligentsuse arengut.** Näiteks: *lasteaia liikumisõpetuse sisetundides on kasutusel peamiselt Ildla metoodika. Metoodika võimaldab anda lastele ülesandeid, mis soodustavad avastamist ja katsetamist liikumise ja muusika valdkonnas. Rakendamise printsiip varajases eas - kehakeele aktiivne käivitamine suhtlusvahendina enne kõne väljakujunemist. Laps avastab võimaluse aktiivseks suhtluseks sõnu kasutamata. Keegi ei positsioneerigi lapsi liikumiskvaliteedi järgi, tulemusi ei mööda, kõrvuta ega reasta. Kasutatakse sageli rühmiti vahelduvaid tegevusi, kus lastel on võimalik nii teisi lapsi jälgida, kui ka enda tegevust demonstreerida. Laps avastab, et on võimalik suhelda teiste lastega võrdsetel alustel - olla kõigile nähtav ja ise kõiki näha. Kasvab julgus katsetada, tekib liikumISRõõm.*
- **Lapse päeva vähem etteplaneerimine ja loomuliku arengukeskkonna toetamine.** Lapsed saavad valida päeva kulgemise rütmi ja neile võimaldatakse teadlikult pikemaid vabamängu perioode nii rühmas kui õuealal. Hommikuring on sujuvalt kulgev koosolemise aeg, kus õpetaja juhatab sisse rühma ühise uue päeva. Arutletakse selle üle, kes millega tegelema hakkab, millised tegevused ühiselt ees seisavad ja lapsed saavad hommikutundidel vabalt päeva sisustada, mängida ja majas liikuda (lisa 7). Päeva rahulik kulg tagab stressivaba õhustiku nii personalil kui lastel.
- **Omavanuste laste grupi positiivne mõju emotsionaalsele ja sotsiaalsele arengule.** Lastele on loodud keskkond, kus eri vanusest ja soost lapsed saavad koos mängida ja üksteist mõjutada. Eakaaslaste grupi toimel saavutatud käitumise korrigeerimine või positiivne tagasipeegeldus on lapse emotsionaalse ja sotsiaalse arengu seisukohalt olulisim eesmärk. Oleme selle endale südameasjaks võtnud, et pakkuda lastele teadlikult enam võimalusi grupis mängides selle tervendava mõju kogemist ja kogemust grupidünaamikast- kuulumistunnet ja osalusrõõm. Järgime seda rühmades, õuealal ja erialatundides. Eakaaslaste mõju maksimaalse kasuteguri võimaldamist kannab ka sotsiaalse kasvamise grupitegevuste idee, mille põhimõtet kannab Minu Ringi idee.

	<ul style="list-style-type: none"> • Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata, et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik? • Laste rahulolu küsimustik • Laste tegevuste vaatlus ja analüüs VAbade VALikute päeval. Analüüs juba toimib (vahetult pärast tegevuste lõppu). Lisaks võiks olla ka välja töötatud vaatlusleht, mis annaks pikema vaate • Regulaarselt toimub haiguspäevade võrdlev statistika. Nõrk külg on siin laste vanuselised eripärad. Seega saame nõ tõenduspõhiseid tulemusi pikema aja vältel. • Personali rahulolu uuring. Osaleme üleriiklikus uuringus, mis annab ka võrdluse riigi keskmisega • Perede rahulolu uuring. Küsimustik vajab kindlasti uuendamist, sest objektiivse statistiks saamise eesmärgil pole seda pikka aega uuendanud. Nüüd on aga kasvukeskkond niivõrd olulisi muutusi läbi teinud, et on vajalik ka vanemaid rõhuasetuste muutustest teavitada. • Tagasiside vilistlastelt. Näiteks vilistlaste kokkutulekul intervjuu vormis. • Järjest enam hakkavad erinevad organisatsioonid pakkuma üleriiklikke küsitlusi. See annab meile objektiivse võrdlusvõimaluse. Näiteks 2015 aastal korraldas TAI lasteasutuste psüühilise keskkonna hindamise uuringu (<i>lisa 8</i>). Loodame, et selline tegevus on jätkusuutlik ja osaleme ise aktiivselt. Osalesime pilootlasteaiana ka Innove rahulolu uuringus.
	<ul style="list-style-type: none"> • Millised on kitsaskohad ning kas ja kuidas on planeeritud kitsaskohtadega tegelemine? • Vanemate teadmised meie maja väärtustest on puudulikud. Seda meie oma süül, sest avalik kommunikatsioon selles valdkonnas puudub. Üks võimalus on välja mõelda ja kujundada atraktiivne väärtuste skeem rühmade seintel. Teine võimalus on teha a´la kohviku õhkkonnas vestlusõhtu ja rääkidagi läbi teie-meie väärtused, et meie väärtustest saaksid ka teie väärtused • Projektõppe moodulite esitlustel võiks/peaks olema laste roll suurem. Lapsed ise saavad otsustada mida teistele tutvustada ja kuidas seda teha. Siiani on kandev roll olnud õpetajatel. • Eesmärgiks on, et võimalikult paljud õpetajad, lapsed ja lapsevanemad oleksid kaasatud ja teadlikud pakutud õppe- ja kasvatusmeetodite rakendamises. Samas peab aga meetod olema sobivalt integreeritud vastavalt

	<p>inimese (õpetaja/lapsevanema) olemusele ja sisetundele, mis tähendab, et käsu korras need asjad ei käi ja kõik see vajab aega.</p> <ul style="list-style-type: none">• Plaan on jätkuvalt sisekoolitusprogrammi rakendamise käigus praktilist kogemuse vahetamist teha (õpetajad/ lapsevanemad).• Laste rahulolu küsimustik on välja töötamata. Meeskonnatöona on see plaanis 2018 a kevadeks koostada.
--	--